

"Nećemo se lagat'..." (kako bi rekla moja baka)

Rekli su mi da napišem priču, pa *možda* uslijedi i nagrada (što inače nije običaj, i 'bez honorara' se već naviknuto podrazumijeva, pa je i ovo Možda, mada inače tek zajeb svih zajeba, ovog puta bar kakva-takva utjeha). Dobro, nećemo se lagat' (hmm...), nije mi nitko ovog puta (kao ni inače, dakako) ništa rekao, nego me inat opet počupao za rukav kad je već eto otvoren još jedan natječaj. Ja ih ne propuštam, naravno. Istina da sam malo zalutao na par godina, il' stoljeća, u nekoj fazi kad su mi dopizdila brojanja na zidovima koliko još ima dana do nekog honorara, ali eto, nećemo se lagat', nije što je nada kurva ili umire zadnja, nego što ja naprosto ne umijem bez pisanja. Budaletina što rastura u rekordima udaranja glavom o zidove. No ne pitajte koje su boje zidovi, jer to nikako u ovom trenu nije važno. Nije važno ni tko su oni, mi, vi, a kamoli ja (što se odavno podrazumijeva). Nije važno ni što sam im ja (svima njima u svim množinama kol'ko god da ih ima) držao stražu, šutljivo i vjerno, još onda dok su se na veliko gađali prelošim i prejeftinim stihovima - sa svih strana neimenovanih granica malog brdovitog centra svijeta.

Ozebao na toj straži, pa šutke čekao noć da barem uživam u onom kratkom smiraju, neke samo moje umišljene čarolije, kad ona plaha srna izađe na polje; dok polomljeni (ili olovnici?) vojnici, što dakako ni ne znaju na čijoj su strani kojeg stiha, blaženo spavaju. Nema veze što sam ozebao, jer u to gluho doba noći na straži, ozeblina već odavno nisam osjećao. Znete već... pa svi ste bar jednom ozebli, nebitno odakle vam vuku korijeni. Sve utrne od zime, pa se naprosto više ne osjećaš, valjda. Mada ni *trnci* nisu posve ispravan izraz za taj ne-osjećaj. Možda (da...zajeb!) najviše priliči obamrlom pijanstvu, kao kad vas recimo loša rakija gonja u sve strane Nepoznatoga, ali vi se eto 'ne-osjećate', pa vas baš briga. No dobro, shvatili ste, valjda. Srna mi je bila najmilije i, ako ćemo iskreno, jedino društvo na straži dok sam k'o fol ginuo za ideale (ma ginem ja i još, samo se kao to ne priznaje). Ona bi graciozno, a tako ustrašeno, vrludala okolo po konačnoj tišini umornog dvorišta pokraj bojišta; gdje bi se još tu i tamo oglasio poneki neumorni hitac lošeg stiha umornih 'dama od pera', umirovljenih profesora, nikad diplomiranih samoukih filozofa, itd. Ali i to je prolazilo pod *tišinu*, jer ti je na straži bog zbilja jedini drug, a čini ti se da se planeta stalno okreće unatrag, a ne samo jedan krug. Pa sam na straži, priznajem, zavolio noć,

dal' zbog srne ili tišine, ne zna se. Zavolio sam svaki njen treptaj u onoj sablasno promrzloj šumi za mojim leđima, te svaki njen srebreni obris Mjesečine na obzoru apsurdnog bojišta. Zavolio sam je kao daljinu koja nikad nije bila dio mojih korijena... No dobro, drugom prilikom vam možda ispričam priču 'Noć i ja', a nećemo se lagat'- ovo je mnogo ozbiljnija stvar, ovdje je ipak možda u pitanju honorar.

Dobio sam ja tako i jaku upalu pluća, na straži, koju sam, kažu, mogao i izbjeći, mada mi nitko nikad nije objasnio kako. Vojnici trpe i šute, ili se čeliče i šute, kako god, to je poput 'instant teorije' iz riječnika – sam stječeš ostale dojmove. Sam samcat. Samo asocijacija. S jakom upalom pluća pušten sam kući na čak dva tjedna (il' stoljeća?) u kojima sam, nažalost, još više pogubio viziju o tome "tko sam?". Jer nije da mi nije prijala dobro znana toplina doma i majčino pretjerano iskazivanje pažnje (kao da ću izginit čim se vratim u vojarnu, ako me ne pokopa ta upala pluća s upornom temperaturom iznad četrdeset), i nije da sam bio uopće siguran u svoju prisebnost pod tom groznicom, nego mi je stalno visila nad umom slika one srnice. Kao da sam je napustio, ostavio, izdao... Kao da me vuče natrag k glupoj besmislenoj straži taj bolesno urođeni osjećaj nepripadnosti, pa dugujem toj srni da je šutljivo čuvam (mada me možda ni ona nikad nije primjećivala) i da joj svojim prisustvom bar odam počast što mi je bila jedini drug, uz boga dakako, u najcrnijim noćima. Tih dva tjedna 'odmora', iako me pluća nisu izdala, činilo se u mom očaju kao bespotrošna stranica sa ograničenim brojem znakova, unutar zadanog roka, na temu 'ta i ta'. No da, bespotrošna. Nećemo se lagat', jel' da? U onoj pogubljenosti, dok me majka još jednom ispraćala poljupcima, suzama i osmijesima, u glavi sam i dalje nosio samo jednu te istu sliku, pa je iščezlo i ono zabrinjavajuće "tko sam", jer kao imat ću vremena o tome razmišljati u pustim satima straže, a sad mi je bilo bitno samo da se što prije dočepam one umišljene magije, koja će me spasiti i od samog sebe, kad srna izađe na polje. Otišao sam vlakom nepoznatog imena. Vratio sam se na stražu u dvorište pored bojišta. Pala je prva noć... već sam je tad nesvjesno volio. Srna nije izašla na polje. Ozeblina mi više nisu nimalo pažnju okupirale. Čak niti poput pijanstva, poput loše rakije... Valjda sam očeličio nakon upale. Ili se samo šutljivo i vjerno stražarenje preobrazilo (ili preobrati) u mukotržno čekanje. I novu gomilu, sada posve kontradiktorne – tišine. Jer kome sam mogao priznati, u onoj gomili stranaca, osakaćenih individua i posrnulih sljepih boraca, da čekam noć kao ozebli sunce samo radi

jedne male obične srne, koja me uostalom ni ne poznaje. Pala je i druga noć, pa treća... i tako još proteklih nekoliko stotina, što je bilo ostalo, znakova na ažuriranom roku svih mojih pisanja. Srna se nije više nikada pojavila. A ja sam naučio, sam samcat, da vojnici trpe i šute, čeliče se i ... vole samo za sebe. Naučio sam i kada točno treba odabrati tišinu kao najneutralniji odgovor kad su u pitanju komentiranja stanja bojišta. Jer nećemo se lagat'. Straža je odavno prošla. Samo sjećanja. Ono "tko sam" se rasteglo u bezdan, i još dakako traje potraga, ali mudro, samo na mojim papirima. Rasteglo se u isti bezdan onog uzaludnog čekanja, a polumrtva kurva nada bi samo ponekad, u međuvremenu sveg međuvremena, ubacila nenajavljeno poneku iskru između mojih redova. Srnu nisam spominjao čak ni u metaforama, jer kad bih priznao njen 'nestanak' kao nešto crno i apsolutno loše, bilo bi kao da sam priznao predaju (ili predao izdaju) pred cijelim ogromnim zbrojem preloših stihova onog smrdljivog bojišta. Sad sam daleko od tih ratova, a srna je i dalje živa, znam. Vjera me spasila? Ili čeličila? Vojnici ne plaču, bar ne pred svima. Srna je u meni ostala jedina junačina. Simbol ili zabluda, koga briga, ionako nitko o njoj ne zna ništa. Tišina ju je, znam, kao i mene, tada liječila. Ne brinem više o važnostima rokova, a ako ćemo opet o honorarima, izvinite me, nećemo se lagat', bila je to samo provokacija. Jer u ničem od svih nanizanih pojmova nema ničeg što miriše na slobodu, a ja sam ginuo za nju k'o i za onim idealima. Budaletina. Razočaranja brojao imenima palih idola, mada nikad nisam upoznao nijednog heroja. A i dalje se pitam tko sam, uz cijelu četu usmrćenih upitnika bez odgovora, tokom prohujalih stoljeća mog leta za slobodama. Rakiju s osmijehom poklanjao, pa potajice blatnu vodu pio. Šutio. Vojnički. Jer kao da bi itko i razumio. Srna je ostala slobodna. Nije bilo potrebno da je čuvam, već je meni bilo potrebno doći do onog odgovora. Ali nije to nada ni utjeha, već apsolutno neizrečena poanta; na toj straži je crknuo cijeli odred najžešćih strahova. U srni. U noći. U tišini. U meni. U nama. Pobjedila je sloboda? Da, preživjela lukavo, pa samo dalje jačala; u jednom te istom *ja*.

Rekli su mi da im napišem pjesmu, ja sam rekao – neću. Nećemo se lagat', nitko više ni ne pita. Grobnice su pune izginule pješadije od jeftinih stihova. Sad se bira, a priča se i o honorarima. Možda napišem priču za djecu, za promjenu. Možda neku o srnama. Ali ne zebem ja više pred brojkom poslije minusa tog zajeba svih zajeba. Uzmite si svoje *možda*, sloboda ga se odavno odrekla. Koliko izmišljotina da bi lakše povjerovali njihovim lažima. No, ne obazirite se

spomenutih množina. Rekao sam vam na početku da je posve nevažna stvar. Da se pita olovne vojnike, složno bi zaključili (po instiktu ili po gluposti?) da je 'moja' srnica garant još onda gadno završila, brutalno nastradala, izginula na ničijoj strani, nevinna i nesvjesna. Ma dočarali bi oni u svojim olovnim glavama tko zna koliko crnih, najcrnijih scenarija njenog kraja. Srećom, nitko ih ne pita. Ni da hoće, ne može, jer eto – tišina se isplatila. Kako mi je drago što sam šutio tad kad se nije pojavljivala. Ostala je tako samo moja, draga i mila, čestica 'umišljenih' čarolija. Vječno živa. Pa nemaju prava ukaljati njen kraj, čak ni svojim prelošim verzijama nedovršenih pričica. No dobro, sad moram naslovu nadodati prikladan (be)smisao, da ne biste rekli da u prazno filozofiram, ili ne daj bože, da sam postao presladunjav, mekan, romantičan... a i da kažete, pa nećemo se lagat; koga briga.

Trne mi nezgodan dio tijela, od bdijenja ili od previše bure na ozeblim djelovima Mjesečine ovih dana, ne zna se. Prognoze su im nikakve, k'o i sve, zna se na što igraju, stavljaju sve *uloge* (odaberite sami naglasak ili dvoznačnost ove posljednje). Plaše minusima one ionako već promrzle; one odavno blokirane. Računi kao i vremenske prilike. Od danas do sutra, što se uopće brinete. Nema nikog na straži, a vi još pušite strahove. Loš duhan poput loše rakije. Mogu da naškode. Loše štivo poput sjećanja što se prelako zaboravom obriše. Čuvajte pluća od upale. Najave? Magla, led i susnježice... moguće razvedranje, sunce, žega, plus četrdeset. Nećemo se lagat', ja sam žena, i možda me čak netko od vas i zna. Ali jebi ga, morala sam se poigrati rodovima (ili rogovima? Ili spolovima?) čisto da vidim kakvo je stanje na bojištima. Tko još vjeruje u honorar.

Za ideale ginu... Ma budala sam.

Nisam bila u toku par... Ma ima vremena.

Tišina mi je najmilija. Nećemo se lagat'. Kraj.